

Centralno-evropska inicijativa (CEI) nastala je 1989. godine iz „saradnje četiri zemlje“ (R. Italija, R. Austrija, tadašnja SFR Jugoslavija i Mađarska). CEI danas ima 17 članica: R. Albanija, R. Belorusija, Bosna i Hercegovina, R. Bugarska, R. Hrvatska, R. Češka, R. Italija, Mađarska, R. Makedonija, R. Moldavija, R. Poljska, Rumunija, R. Slovačka, R. Slovenija, R. Srbija, Ukrajina i Crna Gora (R. Austrija je tokom 2018. godine odlučila da istupi iz članstva). Devet zemalja su članice EU a preostalih osam su zemlje zapadnog Balkana i tzv. Evropskog susedstva – R. Belorusija, Ukrajina i R. Moldavija.

Sedište Sekretarijata CEI je u Trstu. Generalni sekretar CEI je Roberto Antonione (R. Italija), koji je na ovu funkciju stupio januara 2019. godine. CEI funkcioniše po sistemu rotirajućeg jednogodišnjeg predsedavanja (od 1. januara do 31. decembra). R. Srbija je predsedavala CEI 2011. godine. Tokom 2019. godine CEI predsedava R. Italija, tokom čijeg predsedavanja će biti obeleženo 30 godina postojanja inicijative.

Uz predsedavajućeg i Sekretarijat, važnu ulogu u funkcionisanju CEI ima i Trojka, koja po pravilu funkcioniše kao Proširena trojka - uključuje i R. Italiju, kao stalnog člana Trojke zbog njene posebne uloge u CEI.

CEI, za razliku od većine drugih regionalnih inicijativa, raspolaže sopstvenim fondovima za finansiranje, odnosno ko-finansiranje projekata saradnje. Pored redovnih godišnjih kontribucija zemalja članica, aktivnosti CEI se finansiraju i iz posebnog Fonda CEI pri Evropskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD), koji finansira R. Italija u visini od oko 2 miliona evra godišnje, kao i drugih donacija R. Italije i ranije R. Austrije, kao i povremenih manjih donacija drugih članica CEI (za Know-how Exchange Programme).

U okviru CEI održavaju se redovni godišnji samiti, sastanci ministara inostranih poslova, sastanci eksperata itd. Važnu ulogu u funkcionisanju CEI imaju i Sastanci nacionalnih koordinatora koji se održavaju više puta godišnje.

Aktivnosti u okviru parlamentarne dimenzije CEI odvijaju se kroz realizaciju sastanaka Parlamentarne skupštine CEI, parlamentarnog komiteta i opštih komiteta (o političkim i unutrašnjim poslovima, o ekonomskim poslovima i o kulturnim poslovima).

Tokom predsedavanja R. Srbije CEI, ova regionalna inicijativa stekla je status posmatrača u Generalnoj skupštini UN, čime je značajno unapredila svoj ukupni prestiž i ulogu faktora integrisanja i stabilizacije u regionu i šire. Rezolucije o saradnji CEI sa UN se usvajaju na svake dve godine, u skladu sa uobičajenim tempom dvogodišnjih sastanaka UN i regionalnih organizacija koje imaju status posmatrača u GS UN.

Strateški cilj i osnova svih aktivnosti CEI je: "regionalna saradnja za evropske integracije". Činjenica da se CEI sastoji od dve grupe zemalja – država članica EU i država članica CEI koje nisu deo EU – značajno doprinosi ubrzanju procesa integracije država članica CEI koje nisu u EU, a nastoje da joj pristupe. Razvoj kvalitetne i funkcionalne projektne orijentisane saradnje podstiče brže usvajanje standarda EU i stvara preduslove za punu integraciju u EU.

Jedan od glavnih prioriteta CEI je saradnja sa Evropskom unijom, sa ciljem jačanja procesa evropskih integracija celog regiona. Aktivnosti SEI uglavnom su usmerene na realizaciju

konkretnih projekata saradnje u regionu. Oni se sprovode na osnovu Akcionog plana CEI na period od dve godine. Fokalne tačke CEI (eksperti iz država članica CEI) imaju ključnu ulogu pri odabiru projekata visokog kvaliteta.

Nacionalni koordinator R. Srbije za CEI je Dejan Ralević (kontakt telefon: 011 306 8728, e-mail: dejan.ralevic@mfa.rs)

Više informacija o CEI možete pronaći na: <http://www.cei.int/> .